

Rekomendacja nr 9/2024

z dnia 30 stycznia 2024 r.

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

w sprawie oceny leku Evenity (romosozumab)

we wskazaniu: „Leczenie pacjentek z ciężką postacią osteoporozy pomenopauzalnej (ICD-10: M80.0)”

Prezes Agencji rekomenduje objęcie refundacją produktu leczniczego Evenity (romosozumab) we wskazaniu: „Leczenie pacjentek z ciężką postacią osteoporozy pomenopauzalnej (ICD-10: M80.0)” **pod warunkiem** pogłębienia instrumentu dzielenia ryzyka i wdrożenia instrumentu dzielenia ryzyka, który zabezpieczy całkowite wydatki z budżetu płatnika.

Uzasadnienie rekomendacji

Skuteczność romosozumabu w populacji kobiet z pomenopauzalną osteoporozą pierwotną oceniono względem alendronianu w przypadku pacjentek rozpoczynających leczenie farmakologiczne, oraz względem denosumabu w populacji kobiet po niepowodzeniu leczenia doustnymi bisfosfonianami lub z nietolerancją do ich stosowania.

Wyniki analizy klinicznej wskazują, że leczenie romosozumabem związane jest ze statystycznie istotnym niższym ryzykiem wystąpienia nowych złamań kręgu (I-rzędowy punkt końcowy) w porównaniu do terapii alendronianem, zarówno w 12-miesięcznym jak i 24-miesięcznym okresie obserwacji.

Wyniki porównania pośredniego dla 12 miesięcy leczenia wskazują na istotną statystycznie przewagę romosozumabu względem denosumabu w zakresie wielkości przyrostu gęstości mineralnej kości (BMD) mierzonej w obrębie biodra oraz odcinka lędźwiowego kręgosłupa, natomiast w przypadku pomiaru w obrębie szyjki kości udowej różnica pomiędzy grupami nie uzyskała istotności statystycznej.

Zgodnie z wynikami analizy ekonomicznej stosowanie romosozumabu w miejsce komparatorów jest [redacted]. Przy zastosowaniu zaproponowanego instrumentu dzielenia ryzyka, oszacowane współczynniki ICUR znajdują się [redacted], o którym mowa w ustawie o refundacji.

Pod uwagę wzięto również wnioski płynące z analizy wpływu na budżet, które wskazują, że objęcie refundacją ocenianej technologii lekowej będzie prowadzić do [redacted] które w 5-letnim horyzoncie analizy oszacowano ona: [redacted]

Uwzględniono również, że część z odnalezionych rekomendacji refundacyjnych to decyzje pozytywne warunkowo (NICE 2022, SMC 2020, CADTH 2021, NCPE 2023), w których

warunkiem refundacji jest zawarcie porozumienia cenowego z podmiotem odpowiedzialnym lub obniżenie ceny.

Zgodnie z odnalezionymi wytycznymi, w przypadku wysokiego ryzyka złamań u kobiet z osteoporozą najczęściej zalecanymi lekami są doustne bisfosfoniany (alendronian lub rizedronian), dożylny zoledronian oraz denosumab. Romosozumab, obok teryparatydu i abaloparatydu jest rekomendowany przez najnowsze wytyczne w przypadku pacjentek z bardzo wysokim ryzykiem złamań.

Przedmiot wniosku

Zlecenie Ministra Zdrowia dotyczy oceny zasadności finansowania ze środków publicznych produktu leczniczego:

- Evenity, romosozumabum, roztwór do wstrzykiwań w ampułko-strzykawce, 90 mg/ml, 2 amp.-strzyk. 1,17 ml, GTIN: 05413787222025; cena zbytu netto:

w ramach programu lekowego „Leczenie pacjentek z ciężką postacią osteoporozy pomenopauzalnej (ICD-10: M80.0)”.

Proponowana odpłatność i kategoria dostępności refundacyjnej: bezpłatnie w programie lekowym (PL), w nowej grupie limitowej.

Wnioskodawca przedstawił propozycję instrumentu dzielenia ryzyka.

Problem zdrowotny

Osteoporoza jest chorobą szkieletu charakteryzującą się ubytkiem masy kostnej, zaburzeniami mikroarchitektury kości oraz pogorszeniem jakości tkanki kostnej. Prowadzi to do osłabienia ich wytrzymałości i w następstwie do złamań pod wpływem niewielkich tzw.iskoenergetycznych urazów.

Zgodnie z klasyfikacją ICD-10, Osteoporoza znajduje się w kategorii zaburzeń mineralizacji i struktury kości (M80-M85) i obejmuje kody od M80 do M82. Osteoporoza pomenopauzalna ze złamaniem patologicznym klasyfikowana jest kodem M80.0.

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez grupę ekspertów Międzynarodowej Fundacji Osteoporozy (IOF, International Osteoporosis Foundation) w 2019 r. na osteoporozę chorowało w Polsce 1 985 000 osób, w tym 80% stanowiły kobiety. Szacunki Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) mówią o 2 120 000 osób, z czego 80% to kobiety. Oba raporty wskazują, że odsetek osób otrzymujących adekwatne leczenie farmakologiczne jest bardzo mały — wynosi on około 6% wszystkich chorych według raportu NFZ i 17% kwalifikujących się do leczenia kobiet według danych IOF.

Alternatywna technologia medyczna

Biorąc pod uwagę wytyczne kliniczne oraz technologie aktualnie finansowane ze środków publicznych za komparator dla wnioskowanej technologii uznano doustne bisfosfoniany (alendronian, risendronian) oraz denosumab.

Wybór komparatora uznano za zasadny.

Opis wnioskowanego świadczenia

Romosozumab to humanizowane przeciwciało monoklonalne (IgG2), które wiąże i hamuje aktywność sklerostyny, wzmagając w ten sposób proces kościotworzenia w związku z aktywowaniem komórek wyściółki kości, wzmagając wytwarzanie macierzy międzykomórkowej kości przez osteoblasty i rekrutowanie komórek osteoprogenitorowych.

Zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego (ChPL) Evenity jest wskazany do stosowania w leczeniu ciężkiej osteoporozy u kobiet po menopauzie z wysokim ryzykiem występowania złamań.

Wnioskowane wskazanie dotyczy ww. wskazania zarejestrowanego.

Ocena skuteczności (klinicznej oraz praktycznej) i bezpieczeństwa

Ocena ta polega na zebraniu danych o konsekwencjach zdrowotnych (skuteczność i bezpieczeństwo) wynikających z zastosowania nowej terapii w danym problemie zdrowotnym oraz innych terapii, które w danym momencie są finansowane ze środków publicznych i stanowią alternatywne leczenie dostępne w danym problemie zdrowotnym. Następnie ocena ta wymaga określenia wiarygodności zebranych danych oraz porównania wyników dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa nowej terapii względem terapii już dostępnych w leczeniu danego problemu zdrowotnego.

Na podstawie powyższego ocena skuteczności i bezpieczeństwa pozwala na uzyskanie odpowiedzi na pytanie o wielkość efektu zdrowotnego (zarówno w zakresie skuteczności, jak i bezpieczeństwa), którego należy oczekiwać względem nowej terapii w porównaniu do innych rozważanych opcji terapeutycznych.

Skuteczność kliniczną produktu leczniczego Evenity (romosozumab) w populacji kobiet w wieku powyżej 60 lat, ze zdiagnozowaną pomenopauzalną osteoporozą pierwotną oceniono względem alendronianu w przypadku pacjentek rozpoczynających leczenie farmakologiczne, oraz względem denosumabu w populacji kobiet po niepowodzeniu leczenia doustnymi bisfosfonianami lub z nietolerancją do ich stosowania.

Do przeglądu systematycznego włączono 1 randomizowane badanie kliniczne ARCH porównujące efektywność kliniczną romosozumabu względem alendronianu w populacji kobiet kwalifikujących się do leczenia farmakologicznego w wieku od 55 do 90 lat ze zdiagnozowaną pomenopauzalną osteoporozą pierwotną.

Pierwszorzędownym punktem końcowym w badaniu ARCH była ocena nowych złamań kręgow w czasie do 24 miesięcy leczenia i złamania kliniczne podczas mediany obserwacji wynoszącej 33 miesiące.

Nie zidentyfikowano randomizowanych badań klinicznych porównujących efektywność kliniczną romosozumabu względem denosumabu. Celem przeprowadzenia porównania pośredniego uwzględniono następujące badania:

- randomizowane badanie STRUCTURE, przeprowadzone w populacji kobiet w wieku od 50 roku życia z udokumentowanymi złamaniami, uprzednio leczonych bisfosfonianami w tym alendronianem, porównujące efektywność kliniczną romosozumabu względem teryparatydu w leczeniu osteoporozy u kobiet po menopauzie ze złamaniami;
- randomizowane, otwarte badanie DATA, porównujące skuteczność i bezpieczeństwo stosowania denosumabu względem teryparatydu w populacji kobiet z osteoporozą pomenopauzalną z wysokim ryzykiem występowania złamań.

Pierwszorzędownym punktem końcowym w badaniu STRUCTURE była procentowa zmiana gęstości mineralnej kości biodra (ang. areal BMD) po 12 miesiącu w stosunku do wartości wyjściowej (średnia z 6 i 12 miesiąca). Natomiast w badaniu DATA procentowa zmiana obszaru gęstości mineralnej odcinka lędźwiowego kręgosłupa po 24 miesiącach w stosunku do wartości wyjściowej.

Badanie ARCH, badanie DATA oraz badanie STRUCTURE charakteryzowały się niskim ryzykiem błędu w zakresie większości domen wg Cochrane Collaboration.

Dodatkowo w ramach analizy efektywności praktycznej romosozumabu przedstawiono wyniki 6 prospektywnych badań obserwacyjnych oceniających efektywność leczenia romosozumabem w warunkach rzeczywistej praktyki klinicznej (Ebina 2020, Ebina 2021, Ebina 2022, Kobayakawa 2021, Kobayakawa 2022, Kashi 2023, Saito 2023) w leczeniu osteoporozy jak również retrospektywne badania obserwacyjne (Jeong 2021, Kobayakawa 2022, Shimizu 2021) porównujące skuteczność romosozumabu względem denosumabu w warunkach rzeczywistej praktyki klinicznej u kobiet po menopauzie.

Przedstawiono również 4 publikacje dotyczące bezpieczeństwa stosowania romosozumabu (Vestergaard 2021, Chen 2022, Mitsuboshi 2022, Kotake 2023), wyniki metaanalizy badań klinicznych, której celem była ocena ryzyka występowania zdarzeń sercowo-naczyniowych w przypadku stosowania leków przeciwosteoporotycznych (Seeto 2023) oraz dane dotyczące bezpieczeństwa romosozumabu w podgrupie chorych z niewydolnością nerek (Miller 2020 oraz Miyauchi 2022). Ponadto włączono 5 przeglądów systematycznych: Ayers 2023, Huang 2023, Albert 2021, Shen 2022 oraz Willems 2022, które przedstawiają wyniki dla szerokiej populacji chorych z pierwotną osteoporozą (rozd. 4.2 AWA).

Skuteczność

Romosozumab vs alendronian (ALN)

Leczenie romosozumabem związane jest ze statystycznie istotnym niższym ryzykiem wystąpienia nowych złamań kręgu w porównaniu do terapii ALN zarówno w 12-miesięcznym jak i 24-miesięcznym okresie obserwacji (odpowiednio: RR= 0,63 [95% CI: 0,47; 0,85] lub RR = 0,64 [95% CI: 0,46; 0,89] i RR = 0,52 [95% CI: 0,40; 0,66] lub RR = 0,50 [95% CI: 0,38; 0,66] w zależności od metody statystycznej).

Istotne statystycznie wyniki wskazujące na przewagę romosozumabu względem ALN uzyskano również w zakresie: niższej częstości występowania złamań klinicznych (HR = 0,72 (95% CI: 0,54; 0,96) dla okresu obs. 12 mies. i 0,73 [95% CI: 0,61; 0,88] dla okresu obs. 33 mies.).

W przypadku punktów końcowych związanych z częstością występowania złamań pozakręgowych i ryzykiem dużych złamań osteoporotycznych, istotne statystycznie wyniki na korzyść analizowanej technologii, względem ALN, wykazano w długim okresie obserwacji (33 mies.). W 12-miesięcznym okresie obserwacji różnice między grupami nie były istotne statystycznie.

Ponadto u pacjentów leczonych romosozumabem odnotowano istotnie statystycznie niższe ryzyko wystąpienia złamań klinicznych kręgow w porównaniu do terapii ALN w 24-miesięcznym okresie obserwacji. W 12-mies. okresie obserwacji różnica nie osiągnęła istotności statystycznej.

W badaniu odnotowano wyniki na korzyść pacjentów leczonych romosozumabem lub romosozumabem->ALN w porównaniu do pacjentów leczonych ALN odnośnie różnicy średnich procentowych zmian w gęstości mineralnej kości względem wartości wyjściowej, podczas 12., 24., oraz 36 mies. leczenia we wszystkich analizowanych lokalizacjach, w których przeprowadzono pomiary, tj. odcinka lędźwiowego kręgosłupa, całego biodra oraz szyjki kości udowej.

Romosozumab vs denosumab - porównanie pośrednie

Wyniki wskazują na istotną statystycznie przewagę romosozumabu względem denosumabu w zakresie wielkości przyrostu gęstości mineralnej kości (BMD) mierzonej w obrębie biodra ($p=0,03$) oraz odcinka lędźwiowego kręgosłupa ($p<0,001$) w okresie 12 miesięcy leczenia.

W przypadku pomiaru w obrębie szyjki kości udowej uzyskana po 12 miesiącach leczenia różnica między grupami nie była istotna statystycznie ($p=0,052$).

Skuteczność praktyczna

Wyniki badań wskazują, iż zarówno leczenie romosozumabem jak również denosumabem związane było z istotnym statystycznie wzrostem wskaźnika BMD mierzonego w odcinku lędźwiowym kręgosłupa względem wartości wyjściowych w 12 miesiącu leczenia.

Bezpieczeństwo

W badaniu ARCH, pomiędzy romosozumabem a ALN nie odnotowano istotnych statystycznie różnic w zakresie częstości występowania zgonów, zdarzeń niepożądanych prowadzących do przerwania leczenia czy ciężkich działań niepożądanych.

Istotnie częściej w ramieniu romosozumabu względem alendronianu występowały reakcje w miejscu iniekcji oraz niedokrwienie serca (12 miesiąc) i udar mózgu (36 miesiąc).

W przypadku porównania pośredniego romosozumabu z denosumabem analiza wykazała, iż oba leki charakteryzują się zbliżonym profilem bezpieczeństwa.

Dodatkowe informacje

Według ChPL Evenity działania niepożądane występujące bardzo często ($\geq 1/10$) obejmują: zapalenie nosogardzieli i bóle stawów, natomiast występujące często ($\geq 1/100$ do $< 1/10$) to: zapalenie zatok, wysypka lub zapalenie skóry, ból głowy, ból szyi, skurcze mięśni oraz reakcje w miejscu wkłucia.

Ograniczenia

Głównym ograniczeniem analizy jest brak bezpośredniego porównania ze wszystkimi wskazanymi komparatorami. Dla porównania romosozumabu z denosumabem przeprowadzono porównanie pośrednie, które cechowało się ograniczeniami, wynikającymi m.in. z różnic w populacji.

Propozycje instrumentów dzielenia ryzyka

Ocena ekonomiczna, w tym szacunek kosztów do uzyskiwanych efektów zdrowotnych

Ocena ekonomiczna polega na oszacowaniu i zestawieniu kosztów i efektów zdrowotnych, jakie mogą wiązać się z zastosowaniem u pojedynczego pacjenta nowej terapii zamiast terapii już refundowanych.

Koszty terapii szacowane są w walucie naszego kraju, a efekty zdrowotne wyrażone są najczęściej w zyskanych latach życia (LYG, life years gained) lub w latach życia przeżytych w pełnym zdrowiu (QALY, quality adjusted life years) wskutek zastosowania terapii.

Zestawienie wartości dotyczących kosztów i efektów związanych z zastosowaniem nowej terapii i porównanie ich do kosztów i efektów terapii już refundowanych pozwala na uzyskanie odpowiedzi na pytanie, czy efekt zdrowotny uzyskany u pojedynczego pacjenta dzięki nowej terapii wiąże się z wyższym kosztem w porównaniu do terapii już refundowanych.

Uzyskane wyniki wskaźnika kosztów-efektów zdrowotnych porównuje się z tzw. progiem opłacalności, czyli wynikiem, który sygnalizuje, że przy zasobności naszego kraju (wyrażonej w PKB) maksymalny koszt nowej terapii, która ma wiązać się z uzyskaniem jednostkowego efektu zdrowotnego (1 LYG lub 1 QALY) w porównaniu do terapii już dostępnych, nie powinien przekraczać trzykrotności PKB per capita.

Aktualnie próg opłacalności wynosi 190 380 PLN/QALY.

Wskaźnik kosztów-efektów zdrowotnych nie szacuje i nie wyznacza wartości życia, pozwala jedynie ocenić i m. in. na tej podstawie dokonać wyboru terapii związanej z potencjalnie najlepszym.

Przeprowadzono analizę użyteczności kosztów (CUA) w dożywotnym horyzoncie czasowym z perspektywy płatnika publicznego (NFZ) oraz z perspektywy wspólnej, tj. NFZ i pacjenta.

Ocenianą interwencję - romosozumab porównano z doustnymi bisfosfonianami i denosumabem.

W analizie uwzględniono następujące kategorie kosztów medycznych:

- koszty leków i ich podania,
- koszty kwalifikacji do programu i monitorowania leczenia;
- koszty leczenia złamań i opieki długoterminowej po złamaniu kości udowej.

Romosozumab vs bisfosfoniany

Inkrementalny wskaźnik użyteczności kosztów (ICUR) z perspektywy NFZ wyniósł odpowiednio:

[REDAKTOWANE]
Stosowanie ocenianej technologii jest [REDAKTOWANE] komparatora. Oszacowana wartość ICUR, [REDAKTOWANE] progu opłacalności, o którym mowa w ustawie o refundacji.

Przy wartości ICUR oszacowanej w analizie podstawowej wartość progowa ceny zbytu netto leku (CZN), wynosi wynosi: [REDAKTOWANE]

Romosozumab vs denosumab

Inkrementalny wskaźnik użyteczności kosztów (ICUR) z perspektywy NFZ wyniósł odpowiednio:

[REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE]
Stosowanie ocenianej technologii jest [REDAKTOWANE] komparatora. Oszacowana wartość ICUR, [REDAKTOWANE] progu opłacalności, o którym mowa w ustawie o refundacji.

Przy wartości ICUR oszacowanej w analizie podstawowej wartość progowa ceny zbytu netto leku (CZN), wynosi wynosi: [REDAKTOWANE]

Przeprowadzone warianty analizy wrażliwości potwierdzają wnioski z analizy podstawowej.

Wyniki analizy probabilistycznej wykazały, że prawdopodobieństwo opłacalności terapii romosozumabem [REDAKTOWANE]

Analiza kosztów i konsekwencji (CCA)

Z perspektywy NFZ w wariantcie [REDAKTOWANE]

Ograniczenia

Ograniczeniem analizy ekonomicznej jest wnioskowanie o skuteczności bisfosfonianów jedynie w oparciu o dane dotyczące skuteczności alendronianu, a także ograniczenia związane z danymi o skuteczności denosumabu.

Wskazanie czy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 826 z późn. zm.).

Jeżeli analiza kliniczna wnioskodawcy nie zawiera randomizowanych badań klinicznych dowodzących wyższości leku nad technologiami medycznymi dotychczas refundowanymi w danym wskazaniu, to urzędowa cena zbytu leku musi być skalkulowana w taki sposób, aby koszt stosowania leku wnioskowanego do objęcia refundacją nie był wyższy niż koszt technologii medycznej o najkorzystniejszym współczynniku uzyskiwanych efektów zdrowotnych do kosztów ich uzyskania.

W opinii Agencji, nie zachodzą okoliczności art. 13 ustawy o refundacji.

Ocena wpływu na system ochrony zdrowia, w tym wpływu na budżet płatnika publicznego

Ocena wpływu na system ochrony zdrowia składa się z dwóch istotnych części.

Po pierwsze, w analizie wpływu na budżet płatnika, pozwala na oszacowanie potencjalnych wydatków związanych z finansowaniem nowej terapii ze środków publicznych.

Szacunki dotyczące wydatków związanych z nową terapią (scenariusz „jutro”) są porównywane z tym, ile aktualnie wydajemy na leczenie danego problemu zdrowotnego (scenariusz „dziś”). Na tej podstawie możliwa jest ocena, czy nowa terapia będzie wiązać się z koniecznością przeznaczenia

wyższych środków na leczenie danego problemu zdrowotnego, czy też wiąże się z uzyskaniem oszczędności w budżecie płatnika.

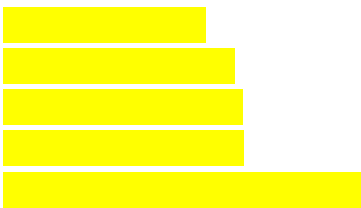
Ocena wpływu na budżet pozwala na stwierdzenie czy płatnik posiada odpowiednie zasoby na finansowanie danej technologii.

Ocena wpływu na system ochrony zdrowia w drugiej części odpowiada na pytanie jak decyzja o finansowaniu nowej terapii może wpłynąć na organizację udzielania świadczeń (szczególnie w kontekście dostosowania do wymogów realizacji nowej terapii) oraz na dostępność innych świadczeń opieki zdrowotnej.

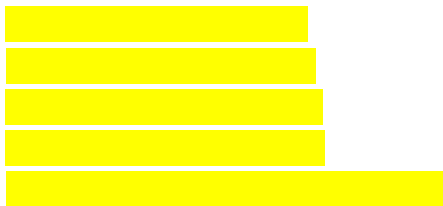
Wyniki analizy wpływu na budżet wnioskodawcy zostały przedstawione w pięcioletnim horyzoncie czasowym. Analizę przeprowadzono z perspektywy płatnika publicznego (NFZ).

W analizie uwzględniono koszty leków i ich podania, koszty kwalifikacji do programu, diagnostyki i monitorowania leczenia oraz koszty leczenia złamań i opieki pielęgnacyjnej.

Wnioskodawca oszacował populację pacjentów, którzy będą stosować wnioskowaną technologię na:

Wyniki analizy podstawowej wnioskodawcy wskazują, że objęcie refundacją ocenianej technologii we wnioskowanym wskazaniu, w wariancie z RSS, wiązać się będzie [redacted] wydatków płatnika publicznego o:

[redacted]

Ograniczenia

Szczególne niepewność wiąże się z oszacowaniami populacji docelowej z uwagi na brak w Polsce rejestru chorych na osteoporozę i opieranie oszacowań o dane literaturowe oraz brak uwzględnienia badań densytometrycznych wykonywanych prywatnie w danych NFZ. Ograniczeniami analizy wpływu na budżet są także ograniczenia analizy ekonomicznej, na której oparte jest wiele założeń BIA.

Uwagi do proponowanego instrumentu dzielenia ryzyka

[redacted]

Uwagi do programu lekowego

Sugeruje się rozważenie uwag zawartych w SRP i AWA.

Omówienie rozwiązań proponowanych w analizie racjonalizacyjnej

Przedmiotem analizy racjonalizacyjnej jest identyfikacja mechanizmu, którego wprowadzenie spowoduje uwolnienie środków publicznych w wysokości odpowiadającej co najmniej wzrostowi kosztów wynikającemu z podjęcia pozytywnej decyzji o refundacji wnioskowanej technologii medycznej.

Analiza racjonalizacyjna jest przedkładana, jeżeli analiza wpływu na budżet podmiotu zobowiązanego do finansowania świadczeń ze środków publicznych wykazuje wzrost kosztów refundacji.

W analizie racjonalizacyjnej wnioskodawca zaproponował rozwiązanie polegające na

W analizie przyjęto dwuletni horyzont czasowy. Oszacowane

Omówienie rekomendacji w odniesieniu do ocenianej technologii

Odnaleziono 13 dokumentów opisujących wytyczne kliniczne dotyczące leczenia kobiet z osteoporozą po menopauzie: polskie Głuszko 2022 oraz PTOiTr 2022, kanadyjskie Osteoporosis Canada 2023, hiszpańskie SEIOMM 2022, australijskie OA 2022, brytyjskie BMS 2023, NOGG 2021, amerykańskie ACOG 2022, ACOG 2023 i AACE/ACE 2020, międzynarodowe ES 2020, szwajcarskie SVG 2020 oraz europejskie ESCEO 2019.

Większość odnalezionych wytycznych różnicuje wybór leczenia farmakologicznego od oceny ryzyka złamań związanych z osteoporozą. Najczęściej pojawiające się w wytycznych kryteria kwalifikujące pacjentki do grupy bardzo wysokiego ryzyka złamań to: niski wskaźnik BMD (T-score < -3,0) i/lub świeże złamanie niskoenergetyczne w lokalizacji głównej w okresie <1 roku i/lub dwa lub więcej złamania kręgow lub kręgu i biodra.

Według europejskich wytycznych ESCEO 2019 kobiety w wieku powyżej 65 lat, które doświadczyły wcześniej złamań związanych z osteoporozą, należy poddać leczeniu bez konieczności dalszej oceny, a pomiar BMD może być uznawany za bardziej odpowiedni u młodszych kobiet po menopauzie.

W przypadku kobiet z bardzo wysokim ryzykiem złamań, najnowsze z odnalezionych wytycznych (Głuszko 2022, PTOiTr 2022, SEIOMM 2022, NOGG 2021, ACOG 2023, AACE/ACE 2020, ES 2020, SVGO 2020) rekomendują leki o działaniu kościotwórczym: romosozumab, teryparatyd lub abaloparatyd. Według ekspertów z Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego leki te dają wyższy wzrost BMD i szybciej niż leki antyresorpcyjne redukują ryzyko złamania. Po leczeniu anabolicznym wskazana jest kontynuacja leczenia lekiem antyresorpcyjnym (denosumabem lub bisfosfonianami). Niektóre wytyczne zwracają uwagę, że romosozumabu nie powinno się stosować u pacjentów obciążonych ryzykiem wystąpienia chorób układu sercowo-naczyniowego.

W przypadku wysokiego ryzyka złamań u kobiet z osteoporozą najczęściej zalecanymi lekami są: doustne bisfosfoniany (alendronian lub rizedronian) lub dożylny zoledronian, a także denosumab. Jako opcjonalną zaleca się również rozważyć estrogenową terapię zastępczą.

Rekomendacje refundacyjne

W wyniku wyszukiwania odnaleziono rekomendacje refundacyjne siedmiu instytucji dotyczące stosowania produktu leczniczego Evenity we wnioskowanym wskazaniu: cztery pozytywne (francuską HAS 2021, niemiecką G-BA 2020, australijskie PBAC 2020 i PBAC 2023,), cztery pozytywne warunkowo (brytyjską NICE 2022, szkocką SMC 2020, kanadyjską CADTH 2021, irlandzką NCPE 2023) oraz trzy negatywne (australijskie PBAC 2018, PBAC 2019 i PBAC 2022).

W rekomendacjach pozytywnych warunkowo (NICE 2022, SMC 2020, CADTH 2021, NCPE 2023) warunkiem refundacji jest zawarcie porozumienia cenowego z podmiotem odpowiedzialnym lub obniżenie ceny. Dodatkowo w rekomendacji kanadyjskiej jako warunek wskazano nieprzepisywanie produktu Evenity równocześnie z innymi lekami na osteoporozę, z wyjątkiem wapnia i/lub witaminy D.

W rekomendacjach pozytywnych przywoływane są wyniki badania ARCH wskazujące, iż terapia sekwencyjna uwzględniająca podanie romosozumabu przez okres 12 miesięcy, a następnie alendronianu przez następne 12 miesięcy względem samego alendronianu cechuje się istotnie lepszą skutecznością w zakresie ryzyka złamań. Choć zdaniem G-BA wykazana korzyść jest niewielka ze względu na brak istotnych statystycznie różnic w zakresie śmiertelności. Ponadto według CADTH brak jest dowodów dotyczących długoterminowej skuteczności romosozumabu w porównaniu do technologii alternatywnych.

W rekomendacji HAS 2021 zwrócono uwagę, że kliniczna korzyść ze stosowania romosozumabu jest istotna wyłącznie w leczeniu ciężkiej osteoporozy pomenopauzalnej u kobiet w wieku poniżej 75 lat, u których w historii choroby stwierdzono wystąpienie co najmniej jednego ciężkiego złamania, przy jednoczesnym braku w historii choroby stwierdzonej choroby niedokrwiennej serca (w tym rewaskularyzacji i hospitalizacji z powodu niestabilnej dławicy piersiowej).

Rekomendacje australijskie z roku 2018 i 2019 są negatywne m.in. ze względu na niepewność w zakresie dostępnych danych klinicznych i wątpliwości związane z sercowo-naczyniowym profilem bezpieczeństwa leku, a także ze względu na niepewność w oszacowaniu wielkości populacji kwalifikującej się do leczenia. W 2020 roku PBAC wydało pozytywną rekomendację dla refundowania romosozumabu w przypadku ciężkiej osteoporozy, z przebyłym udokumentowanym złamaniem osteoporotycznym w trakcie terapii bisfosfonianami, uznając, że istnieje duża niezaspokojona potrzeba zdrowotna w zakresie poszerzenia dostępności do nowych leków w leczeniu ciężkiej osteoporozy w kolejnych liniach leczenia.

W 2020 roku PBAC nie zalecił romosozumabu w leczeniu ciężkiej osteoporozy w pierwszej linii ani rozszerzonego wskazania w drugiej linii. PBAC uznał, że badanie ARCH potwierdza wyższą skuteczność romosozumabu i podawanego następnie alendronianu w porównaniu z samym alendronianem u pacjentów nieleczonych wcześniej; jednak wielkość korzyści była prawdopodobnie przeszacowana w porównaniu z skutecznością praktyczną obserwowaną w Australii, biorąc pod uwagę spodziewany niski odsetek chorych chcących kontynuować leczenie ALN oraz prawdopodobny niski compliance stosowanego leczenia antyresorpcyjnego. W 2023 roku PBAC wskazał, iż wyniki analizy klinicznej i kosztowej były wystarczające, aby pozytywnie zaopiniować finansowanie leczenia romosozumabem w I linii leczenia.

Według informacji przedstawionych przez wnioskodawcę Evenity (romosozumab) jest finansowany w [REDAKTOWANE] UE i EFTA (na 30 wskazanych).

Podstawa przygotowania rekomendacji

Rekomendacja została przygotowana na podstawie zlecenia z dnia 09.11.2023 r. Ministra Zdrowia (znak pisma: PLR.4500.591.2023.17.ELA), w sprawie przygotowania rekomendacji Prezesa w sprawie oceny leku Evenity (romosozumab) we wskazaniu: „Leczenie pacjentek z ciężką postacią osteoporozy pomenopauzalnej (ICD-10: M80.0)” na podstawie art. 35 ust 1. ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 826 z późn. zm.), po uzyskaniu Stanowiska Rady Przejrzystości nr 9/2024 z dnia 29 stycznia 2024 roku w sprawie oceny leku Evenity (romosozumab) we wskazaniu: „Leczenie pacjentek z ciężką postacią osteoporozy pomenopauzalnej (ICD-10: M80.0)”

Piśmiennictwo

1. Raport nr OT.423.1.43.2023 Wniosek o objęcie refundacją leku Evenity (romosozumab) we wskazaniu: „Leczenie pacjentek z ciężką postacią osteoporozy pomenopauzalnej (ICD-10: M80.0)”
2. Stanowisko Rady Przejrzystości nr 9/2024 z dnia 29 stycznia 2024 roku w sprawie oceny leku Evenity (romosozumab) we wskazaniu: „Leczenie pacjentek z ciężką postacią osteoporozy pomenopauzalnej (ICD-10: M80.0)”